

Milan PULJIZ rodio se u Runovićima pokraj Imotskoga 1. siječnja 1935. Diplomirao je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1960. Četiri desetljeća radio je kao novinar. Najdulje je bio u Vjesniku i na Hrvatskoj radioteleviziji kao komentator unutarnje i vanjske politike.

Uz „Mesliđan i Rašeljka“, napisao je još četrnaest knjiga: „Pogled u sutra“ (1995.), „Pogled u sutra – drugi dio“ (1996.), „Ušutkivana misao“ (1997.), „Sto pisama predsjedniku“ (1999.), „Građanin predsjednik“ (2004.), „Kamen i drača – Runovička rapsodija“ (2010.), priredio izbor pjesama Luke Puljiza „Zapisi o siromacima“ (2011.) i opisao tragičnu pjesnikovu sudbinu, o čemu se šutjelo punih sedam desetljeća, „Slatka močvara ili Novinari i komarci“ (2012.), „Mila Dragovića“ (2013.), „Vila Bijakovka“ (2015.) te „Vilac i Zvizdan“ (2016.), „Luca Mulica“ (2017.), „Iko i Živko“ (2018.) te „Mate Puška“ (2019.)

MILAN PULJIZ

i

Dominović

imaju osobitu čast pozvati vas
na predstavljanje knjige

Milana Puljiza

MESLIĐAN I RAŠELJKA

O knjizi će govoriti:

prof. emeritus VLADO PULJIZ,

STJEPAN SUČIĆ

i MIJO JUKIĆ

Ulomke će čitati:

MARKO BIOČIĆ BUCO

Pjevat će i svirati
TRIO BUCINIH PRIJATELJA

S radošću Vas očekujemo u petak,
9. listopada 2020., u 18,00 sati
u velikoj dvorani Matice hrvatske,
Strossmayerov trg 4, Zagreb

Kada sam bio počeo pisati ovaj kratki roman (ponedjeljak 6. siječnja 2020., na Sveta tri kralja), sve je u Zgrebu bilo uobičajeno: oporavili smo se od blagdanskih napora i suvišnih zalogaja, vrijeme je više podsjećalo na početak proljeća nego na kalendarsku zimu... Sve u svemu, reklo bi se, idealni uvjeti za život i rad.

Nakon što sam bio ispisao prve stranice romana, iz Kine su počele stizati kratke vijesti o čudnoj i nepoznatoj, ali opasnoj i vrlo zaraznoj bolesti koju izaziva koronavirus. Ubrzo je jednu kinesku pokrajinu stavila u karantenu, a u trenu se proširila gotovo po cijelom svijetu. U Italiji, primjerice, umiralo je šest, sedam stotina ljudi na dan.

U Hrvatskoj su tu vijest primili i shvatili ozbiljno. I dali se svim snagama da postave obranu, najbolju koliko se može. I činili su to tako da im je narod vjerovao, da nije bilo panike, pa su i žrtve bile u skladu s tim.

U jeku najžešće borbe s koronavirusom, Zagreb je zadesio potres najjači u posljednjih 140 godina. Nevolja na nevolju. Poginula je petnaestogodišnja djevojčica, dvadesetak je osoba ozlijeđeno. Materijalna je šteta golema, pregolema. Srušilo se deset metara južnog zvonika na katedrali.

Ne pamti se da su takve dvije nevolje zadesile neku zemlju i njezin glavni grad istodobno, gotovo u trenutku. Sve na našu Hrvatsku!

Premda je moj roman bio zamišljen do u sitnice prije negoli se moglo i sanjati o virusu i potresu, pitam se – ima li kakvih poveznica romana i tih nevolja? Uzajamnog utjecaja, tako i poveznica, naravno, nema niti ih je moglo biti. Ali, pomnijim čitanjem i uz malo mašte, nešto bi se ipak moglo pronaći.

Koronavirus je potresao cijeli svijet, jednako kao i potres Zagreb.

Dva glavna lika u romanu, Runovićani Ana i Luka, nadimkom Rašeljka i Mesliđan, željni znanja i života, upućuju se iz runovičko-imotske sirotinje i zaostalosti u nepoznati svijet za znanjem i boljim životom. Prepreke im („epidemije” i „potresi”) na svakom koraku: padali su i dizali se, pa nastavljali naprijed. (Kao i koronavirus: zaustavljali ga, ali zaustaviti ga nisu mogli.) Slično je i s potresom: nisu ga mogli predvidjeti i zaustaviti, ali ljudska je solidarnost pomagala ugroženima. Uvijek se nađe dobrih ljudi u nevolji.

Mesliđan i Rašeljka donose u Zagreb svoju kulturu, navike, svjetonazor... i sve ostalo što je uglavnom bilo suprotno zagrebačkim pravilima života i ponašanja. Taj Zagreb robuje tradiciji, a ljuljaju ga novi valovi i vjetrovi. U svakom slučaju, budućnost će mu pisati pridošlice. Oni će se prilagođavati koliko bude potrebno, starosjedioci će se opirati, ali ipak će se povlačiti pred novima, jačima.

Rašeljka će pokleknuti na prvim preprekama. Pristupit će redu časnih sestara, napustiti drugu godinu Medicinskog fakulteta u Zagrebu i otići u Calcuttu, glavni grad indijske države Zapadnoga Bengala. Ondje je pristupila redu Majke Terezije, uz ostalo je sakupljala umiruće i mrtve po ulicama, potom je završila medicinski fakultet i udala se za profesora i vlasnika toga fakulteta, sina jednoga od najbogatijih Indijaca. Rodila je četvero djece, te je nakon mnogo godina u Parizu sreća Mesliđana. A bili su kao stvoreni jedno za drugo.

Rašeljka je gledala i smrti u oči, ali nije se predavala, nije odustajala. Svojevrsni rasplet doživjela je nekoliko desetljeća poslije. Dokazala je da je upornost majka uspjeha.

Mesliđanov je put malo drukčiji. Nije mario za epidemije i potrese: što su prepreke bile veće, to je Mesliđan bio orniji za borbu. Studirao je i radio kao noćni čuvar, nije jurio za ocjenama, važno je bilo „proći”, a petice objesi mačku o rep, ne mogu se jesti i ne možeš ih prodati. Novac, novac je bitan! Bez novca se ne može ni u raj ni u pakao. Brzo je zagrabio malo dublje. Svojom snalažljivošću, malo više uz tuđu pomoć, najviše stjecajem povoljnih okolnosti.

Na kraju se našao oči u oči s velikom nevoljom, većom i od virusa i od potresa skupa. Dvojni, iskrivljeni moral! Supruga ga je varala u svemu i svačemu i na svakom koraku, za njezinu majku otprve nije vrijedio ni lulu duhana, suprugin otac, partizanski junak, prepun unutarnjih dvojbi i sukoba, bio je na njegovoj strani, pomoći mu nije mogao...

Istina, zgrnuo je bogatstvo, ima golemu vilu, najskuplje automobile, bankovne račune, skokne na Havaje kao neki na Bundeck ili na Jarun... Njegov je bog – novac. Ima sve što se može kupiti. Ali nema ono što se kupiti ne može. Niti mu to može darovati njegov bog, prepun džep ili bankovni račun: ljubav i sreća izviru iz srca i duše i stanuju u srcu i u duši.

Milan PULJIZ